

บทที่ ๓

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง บทบาทของคณะสงฆ์ที่มีต่อการบริหารจัดการการศึกษาพระปริยัติธรรม เขตบางคอแหลม เขตยานนาวา และเขตสาทร กรุงเทพมหานคร ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยด้วยขั้นตอนต่อไปนี้

- ๓.๑ รูปแบบการวิจัย
- ๓.๒ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- ๓.๓ การสร้างเครื่องมือในการวิจัย
- ๓.๔ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- ๓.๕ การเก็บรวบรวมข้อมูลวิจัย
- ๓.๖ การวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัย
- ๓.๗ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัย

๓.๑ รูปแบบการวิจัย

การวิจัยเรื่อง บทบาทของคณะสงฆ์ที่มีต่อการบริหารจัดการการศึกษาพระปริยัติธรรม เขตบางคอแหลม เขตยานนาวา และเขตสาทร กรุงเทพมหานคร เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ

๓.๒ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหาร พระภิกษุ ที่ศึกษานักธรรมชั้น ตรี โท เอก ในเขตการปกครองคณะสงฆ์ เขตบางคอแหลม เขตยานนาวา และเขตสาทร จำนวน ๔๒๐ รูป แต่เนื่องจากว่าสำนักเรียนพระปริยัติธรรมแต่ละสำนักมีจำนวนนักเรียน ไม่เท่ากัน จึงใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย ตามตารางเปรียบเทียบของ เครซี่ และมอร์แกน (Krejcie and Morgan) และได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน ๒๐๑ รูป ดังตารางที่ ๓.๑

ดังตารางที่ ๓.๑ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ที่	สำนักเรียนพระปริยัติธรรม	เขตปกครอง คณะสงฆ์	ประชากร (รูป)	กลุ่มตัวอย่าง (รูป)
๑.	สำนักเรียนพระปริยัติธรรม วัดยานนาวา	เขตยานนาวา-สาทร	๓๑๐	๑๕๑
๒.	สำนักเรียนคณะเขตบางคอแหลม	เขตบางคอแหลม	๗๐	๓๐
๓.	สำนักเรียนพระปริยัติธรรมวัดราชสิงขร	เขตบางคอแหลม	๔๐	๒๐
รวมทั้งหมด			๔๒๐	๒๐๑

๓.๓ การสร้างเครื่องมือในการวิจัย

การสร้างเครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการ ดังนี้

๑. ศึกษาหลักแนวคิด ทฤษฎี ที่เกี่ยวข้องกับบทบาทการบริหารจัดการศึกษาของคณะสงฆ์ เขตบางคอแหลม เขตยานนาวา และเขตสาทร กรุงเทพมหานคร ๕ ด้าน ได้แก่ ด้านแผนงาน ด้านบุคลากร ด้านงบประมาณ ด้านหลักสูตรการเรียนการสอน และด้านสื่อการเรียนการสอน

๒. กำหนดกรอบแนวคิดในการสร้างเครื่องมือในการวิจัยให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ในการสร้างเครื่องมือการวิจัยโดยขอคำปรึกษาจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

๓. สร้างเครื่องมือแล้วนำเสนอร่างเครื่องมือการศึกษาต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไขแล้วนำให้ผู้เชี่ยวชาญ ๕ ท่านเพื่อหาค่า (IOC) และได้ค่า IOC มากกว่า ๐.๘-๑ แล้วนำเสนอกรรมการที่ปรึกษาอีกครั้งก่อนนำไปทดลองใช้

๔. นำแบบสอบถามที่ผู้เชี่ยวชาญแนะนำแล้วปรับปรุงแก้ไขและนำไปปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาอีกครั้ง จึงนำไปทดลองกับกลุ่มประชากรไม่ใช่ตัวอย่าง จำนวน ๓๐ ชุด ไปทดลองกับผู้บริหารและนักเรียน โรงเรียนบาลีเตรียมอุดมศึกษา มจร. และค่าเชื่อมั่นของแบบสอบถามอยู่ในระดับ ๐.๘๗๙

๕. นำแบบสอบถามไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่เป็น พระภิกษุ ทั้ง ๓ เขต คือ เขตบางคอแหลม เขตยานนาวา และเขตสาทร กรุงเทพมหานคร จำนวน ๒๐๑ ชุด

๖. ลักษณะและเกณฑ์การให้คะแนนเป็นมาตราส่วนประเมินค่าของคะแนนมี ๕ ระดับ โดยมีเกณฑ์ การให้คะแนนดังนี้

๕ หมายถึง	ความคิดเห็น	มากที่สุด
๔ หมายถึง	ความคิดเห็น	มาก
๓ หมายถึง	ความคิดเห็น	ปานกลาง
๒ หมายถึง	ความคิดเห็น	น้อย
๑ หมายถึง	ความคิดเห็น	น้อยที่สุด

และกำหนดเกณฑ์การแปลความหมายเพื่อจัดระดับค่าเฉลี่ยออกเป็นช่วงดังต่อไปนี้^๑

ค่าเฉลี่ย ๔.๕๐-๕.๐๐ กำหนดให้อยู่ในเกณฑ์มากที่สุด หรือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง

ค่าเฉลี่ย ๓.๕๐-๔.๔๙ กำหนดให้อยู่ในเกณฑ์มาก หรือ เห็นด้วย

ค่าเฉลี่ย ๒.๕๐-๓.๔๙ กำหนดให้อยู่ในเกณฑ์ปานกลาง หรือ ไม่แน่ใจ

ค่าเฉลี่ย ๑.๕๐-๒.๔๙ กำหนดให้อยู่ในเกณฑ์น้อย หรือ ไม่เห็นด้วย

ค่าเฉลี่ย ๑.๐๐-๑.๔๙ กำหนดให้อยู่ในเกณฑ์น้อยที่สุด หรือ ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

^๑ธานินทร์ ศิลป์จารุ,การวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ, พิมพ์ครั้งที่ ๙. (กรุงเทพมหานคร: พิมพ์ที่ บริษัท เอส.อาร์. พรินติ้ง แมสโปรดักส์จำกัด,๒๕๕๑), หน้า ๔๙.

๓.๔ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดลักษณะของเครื่องมือวิจัย และ การสร้างเครื่องมือวิจัย ดังนี้

๑. ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม ซึ่งผู้วิจัยแบ่งเป็น ๓ ตอน ดังต่อไปนี้

ตอนที่ ๑ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ ๒ เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของคณะสงฆ์ที่มีต่อการจัดการศึกษาพระปริยัติธรรม เขตบางคอแหลม เขตยานนาวา และเขตสาทร กรุงเทพมหานคร

และลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มีข้อความจำนวน ๔ ข้อ ซึ่งมีเกณฑ์ในการกำหนดค่าน้ำหนักของการประเมินเป็น ๕ ระดับตามวิธีของลิเคิร์ท(Likert) ได้ดังนี้^๒

ระดับความคิดเห็น	ค่าน้ำหนักคะแนน	
มากที่สุด	กำหนดให้มีค่าเท่ากับ ๕ คะแนน	
มาก	กำหนดให้มีค่าเท่ากับ ๔ คะแนน	
ปานกลาง	กำหนดให้มีค่าเท่ากับ ๓ คะแนน	
น้อย	กำหนดให้มีค่าเท่ากับ ๒ คะแนน	
น้อยที่สุด	กำหนดให้มีค่าเท่ากับ ๑ คะแนน	

เกณฑ์การแปลความหมายเพื่อจัดระดับคะแนนความคิดเห็นกำหนดเป็นช่วงของคะแนน ดังต่อไปนี้

คะแนนเฉลี่ย	๔.๕๐ – ๕.๐๐	แปลความว่า	มีความคิดเห็นมากที่สุด
คะแนนเฉลี่ย	๓.๕๐ – ๔.๔๙	แปลความว่า	มีความคิดเห็นมาก
คะแนนเฉลี่ย	๒.๕๐ – ๓.๔๙	แปลความว่า	มีความคิดเห็นปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย	๑.๕๐ – ๒.๔๙	แปลความว่า	มีความคิดเห็นน้อย
คะแนนเฉลี่ย	๑.๐๐ – ๑.๔๙	แปลความว่า	มีความคิดเห็นน้อยที่สุด

ตอนที่ ๓ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้บริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรม เขตบางคอแหลม เขตยานนาวา และเขตสาทร กรุงเทพมหานคร

๓.๕ การเก็บรวบรวมข้อมูลวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยได้ดำเนินการเป็น ๔ ขั้นตอนดังนี้

๑. ผู้วิจัยได้ทำการติดต่อประสานงานกับโครงการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์เพื่อขอหนังสือรับรองขอความร่วมมือในการทำวิจัยเพื่อนำไปประสานยืนยันต่อเจ้าสำนักเรียนหรือผู้อำนวยการโรงเรียนพระปริยัติธรรม เขตบางคอแหลม เขตยานนาวา และเขตสาทร กรุงเทพมหานคร ต่อไป

^๒ธานินทร์ ศิลป์จารุ, การวิจัยและการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ, หน้า๔๕๖ -๔๕๗.

๒. ติดต่อและประสานงานไปยังเจ้าสำนักเรียนหรือผู้อำนวยการโรงเรียนพระปริยัติธรรม เขตบางคอแหลม เขตยานนาวา และเขตสาทร กรุงเทพมหานคร เพื่อจะนำแบบสอบถามเข้าไปทำการเก็บข้อมูลกับกลุ่มประชากรเป้าหมาย

๓. นำแบบสอบถามไปเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างและรวบรวมข้อมูลกลับมาแล้วนำไปวิเคราะห์ต่อไป

๓.๖ การวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัย

ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลประมวลผลข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามที่เก็บรวบรวมเป็นขั้นตอน คือ หลังจากการตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามเรียบร้อยแล้ว จึงนำข้อมูลที่ได้ มาเปลี่ยนแปลงเป็นรหัสตัวเลขแล้วบันทึกลงในโปรแกรมการวิจัยทางสถิติ ดังนี้

๑. การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามโดยใช้วิธีหาค่าความถี่แล้วสรุปออกมาเป็นคำร้อยละ

๒. การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของคณะสงฆ์ที่มีต่อการจัดการศึกษาพระปริยัติธรรม เขตบางคอแหลม เขตยานนาวา และเขตสาทร กรุงเทพมหานคร ใช้วิธีหาค่าเฉลี่ย $\bar{X}$ และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D.

๓. การวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของ ผู้บริหาร พระภิกษุ ที่มีต่อการจัดการศึกษาพระปริยัติธรรม เขตบางคอแหลม เขตยานนาวา และเขตสาทร กรุงเทพมหานคร เกี่ยวกับสถานภาพทั่วไป ด้าน เพศ อายุ พรรษา ระดับการศึกษา ของคณะสงฆ์ หาค่าความแปรปรวนทางเดียว One-Way ANOVA กรณีพบว่า ความแตกต่างเป็นรายกลุ่มและรายคู่ โดยใช้ Scheffe Analysis

๔. การวิเคราะห์ข้อเสนอแนะแนวทางบทบาทของคณะสงฆ์ที่มีต่อการจัดการศึกษาพระปริยัติธรรม เขตบางคอแหลม เขตยานนาวา และเขตสาทร กรุงเทพมหานคร ความคิดเห็นผู้ตอบแบบสอบถาม

๓.๗ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ใช้สถิติการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาค่าเฉลี่ยร้อยละ ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปบริการทางสังคมศาสตร์ใช้อย่างแพร่หลายในทางสถิติ ดังต่อไปนี้

๑. สถิติเชิงพรรณนา เป็นค่าสถิติพื้นฐานเกี่ยวกับการหาค่าความถี่ร้อยละ (Percentage) การหาค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) One-Way ANOVA ใช้ในการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของตัวแปรอิสระ ด้านเพศ อายุ พรรษา ระดับการศึกษา ของพระภิกษุ ที่มีต่อการจัดการศึกษาพระปริยัติธรรม เขตบางคอแหลม เขตยานนาวา และเขตสาทร กรุงเทพมหานคร

๒. สถิติเชิงอนุมาน เป็นสถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐาน เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของ พระภิกษุ ที่มีต่อบทบาทของคณะสงฆ์ที่มีต่อการจัดการศึกษาพระปริยัติธรรม เขตบางคอแหลม เขตยานนาวา และเขตสาทร กรุงเทพมหานคร จำแนกตามสภาพทั่วไปของบุคคล ทดสอบหาค่า t-test และ F-test (One-way ANOVA Analysis of Variance) ใช้ทดสอบผลการเปรียบเทียบ ค่าเฉลี่ยของตัวแปรที่มากกว่าสองกลุ่มอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ๐.๐๕

๓. โดยใช้สูตร (Percentage)

$$\text{ร้อยละ} = \frac{\text{จำนวนที่ต้องการ} \times ๑๐๐}{\text{จำนวนเต็ม}}$$

๔. การหาค่าเฉลี่ยใช้สูตร (Mean)

$$\bar{X} = \frac{\sum fx}{n}$$

เมื่อ $\bar{X}$ แทน ค่าเฉลี่ย
 f แทน ความถี่ของข้อมูล
 $\sum fx$ แทน ผลรวมของค่าความถี่ทั้งหมด
 X แทน จุดกึ่งกลางของอันตรภาคชั้น
 N แทน ข้อมูลทั้งหมด

๕. การหาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานใช้สูตร (Standard Deviation)

$$S = \frac{\sqrt{n\sum fx^2 - (\sum fx)^2}}{n(n-1)}$$

เมื่อ S แทน ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
 N แทน ข้อมูลทั้งหมด
 $\sum fx$ แทน ผลรวมทั้งหมดความถี่คูณคะแนน

๖. การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามปลายเปิดโดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหา ประกอบบริบทนำเสนอเป็นความเรียงประกอบตาราง โดยการแจกแจงความถี่ของผู้ตอบคำถาม